

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	9
WSTĘP	11
ROZDZIAŁ I.	
ŻYWNOŚĆ W PRAWODAWSTWIE UNII EUROPEJSKIEJ	23
1.1. Wprowadzenie	23
1.2. Żywność i jej znaczenie społeczno-gospodarcze	25
1.3. Prawo człowieka do odpowiedniego żywienia	32
1.4. Związek pomiędzy spożywaniem żywności a ochroną zdrowia publicznego	33
1.5. Bezpieczeństwo żywnościowe i bezpieczeństwo żywności w kontekście celów Wspólnej Polityki Rolnej	37
1.6. Relacja żywności do produktu rolnego z perspektywy prawa Unii Europejskiej	47
1.7. Rozwój unijnego prawa żywnościowego	51
1.8. Podsumowanie	57
ROZDZIAŁ II.	
HANDEL ŻYWNOŚCIĄ W ŚWIELE TRAKTATOWEJ SWOBODY PRZEPŁYWU TOWARÓW	61
2.1. Wprowadzenie	61
2.2. Wspólna Polityka Rolna jako element rynku wewnętrznego	63
2.3. Swoboda przepływu towarów jako naczelną swoboda rynku wewnętrznego	72
2.4. Przegląd interesu publicznego uzasadniający odstępstwa od swobody przepływu towarów na gruncie art. 36 TFUE	77
2.4.1. Moralność publiczna	77

2.4.2. Porządek publiczny	81
2.4.3. Bezpieczeństwo publiczne	82
2.4.4. Ochrona zdrowia i życia ludzi i zwierząt lub ochrona roślin	83
2.4.5. Ochrona roślin	91
2.4.6. Ochrona dóbr kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej	92
2.4.7. Ochrona własności przemysłowej i handlowej	92
2.5. Podsumowanie	93

ROZDZIAŁ III.

OCHRONA ZDROWIA PUBLICZNEGO W SYSTEMIE

PRAWNYM UNII EUROPEJSKIEJ	97
3.1. Wprowadzenie	97
3.2. Pojęcie zdrowia i zdrowia publicznego	98
3.3. Aspekt prawny ochrony zdrowia publicznego	101
3.4. Zasada ostrożności jako zasada ogólna prawa UE	105
3.5. Zakres kompetencji UE i państw członkowskich w dziedzinie zdrowia publicznego	110
3.6. Poziom harmonizacji w obszarze Wspólnej Polityki Rolnej i prawa żywnościowego w odniesieniu do zdrowia publicznego	114
3.6.1. Poziom harmonizacji w obszarze WPR w odniesieniu do zdrowia publicznego	115
3.6.2. Poziom harmonizacji w obszarze prawa żywnościowego w odniesieniu do zdrowia publicznego	123
3.7. Podsumowanie	128

ROZDZIAŁ IV.

OGRANICZENIA ILOŚCIOWE I ŚRODKI O SKUTKU

RÓWNOWAŻNYM W HANDLU ŻYWNOŚCIĄ	131
4.1. Wprowadzenie	131
4.2. Pojęcie ograniczeń ilościowych i środków o skutku równoważnym	133
4.3. Formy ograniczeń ilościowych i środków o skutku równoważnym w handlu żywnością	138
4.3.1. Nazewnictwo środków spożywczych	139
4.3.1.1. Ramy prawne	139

4.3.1.2. Krajowe wymogi w zakresie nazewnictwa żywności jako ograniczenie ilościowe lub środek o skutku równoważnym....	144
4.3.1.3. Wnioski	153
4.3.2. Oznakowanie środków spożywczych w zakresie kraju lub miejsca pochodzenia	160
4.3.2.1. Ramy prawne	162
4.3.2.2. Przepisy krajowe wprowadzające wymóg obowiązkowego oznakowania środków spożywczych w odniesieniu do kraju lub miejsca pochodzenia a swoboda przepływu towarów	167
4.3.2.3. Wnioski	171
4.3.3. Krajowe znaki jakości zawierające oznaczenia pochodzenia geograficznego a swoboda przepływu towarów	174
4.3.4. Promocja żywności pochodzenia krajowego	177
4.3.5. Krajowe wymogi w zakresie jakości żywności	183
4.3.5.1. Krajowe wymogi w zakresie wartości odżywczej	188
4.3.5.2. Krajowe wymogi w zakresie składu żywności	192
4.3.5.3. Dodatki do żywności	196
4.3.5.4. Suplementy diety	204
4.3.6. Procedura uprzedniego zezwolenia	210
4.3.6.1. Procedura uprzedniego zezwolenia jako bariera w handlu żywnością	210
4.3.6.2. Warunki zgodności procedury uprzedniego zezwolenia z prawem UE wynikające z orzecznictwa TSUE	215
4.3.6.3. Regulacje prawa wtórnego UE dotyczące procedury uprzedniego zezwolenia	221
4.3.7. Ograniczenia w zakresie dystrybucji żywności	225
4.3.8. Praktyki administracyjne państw członkowskich	229
4.3.9. Ograniczenia w zakresie reklamy żywności	230
4.4. Podsumowanie	239

ROZDZIAŁ V.

OGRANICZENIA O CHARAKTERZE CELNYM, PODATKOWYM

I CENOWYM ORAZ MONOPOLE W HANDLU ŻYWNOCIĄ	247
---	-----

5.1. Wprowadzenie	247
-------------------------	-----

5.2. Ograniczenia o charakterze celnym	249
5.3. Ograniczenia o charakterze podatkowym w handlu żywnością.....	254
5.4. Regulowanie cen żywności	258
5.4.1. Współczesne uwarunkowania prawne regulacji cen żywności przez państwa członkowskie	258
5.4.2. Ochrona zdrowia publicznego jak uzasadnienie dla regulacji cen żywności przez państwa członkowskie	261
5.5. Państwowe monopole handlowe	271
5.6. Podsumowanie	273

ROZDZIAŁ VI.

ODSTĘPSTWA OD HARMONIZACJI PRAWA UNII EUROPEJSKIEJ	275
6.1. Wprowadzenie	275
6.2. Odstępstwo od harmonizacji prawa UE na podstawie art. 114 TFUE	279
6.3. Odstępstwo polegające na utrzymaniu regulacji krajowych na podstawie art. 114 ust. 4 TFUE	282
6.3.1. Praktyczne zastosowanie art. 114 ust. 4 TFUE na przykładzie decyzji Komisji	284
6.3.1.1. Przykład regulacji duńskich	284
6.3.1.2. Przykład regulacji szwedzkich	290
6.4. Odstępstwo polegające na przyjęciu nowych regulacji krajowych na podstawie art. 114 ust. 5 TFUE	294
6.4.1. Praktyczne zastosowanie art. 114 ust. 5 TFUE na przykładzie decyzji Komisji.....	297
6.4.1.1. Przykład regulacji cypryjskich.....	298
6.4.1.2. Przykład regulacji polskich	300
6.4.1.3. Przykład regulacji austriackich.....	304
6.5. Klauzule ochronne w aktach prawa wtórnego UE.....	306
6.5.1. Praktyczne zastosowanie klauzul ochronnych zawartych w aktach prawa wtórnego UE na przykładzie decyzji Komisji	309
6.5.1.1. Zastosowanie klauzuli ochronnej zawartej w dyrektywie 2001/18	309
6.5.1.2. Zastosowanie klauzul ochronnych zawartych w dyrektywie 2002/53	320

6.5.1.3. Zastosowanie klauzuli ochronnej zawartej w rozporządzeniu nr 178/2002.....	327
6.5.1.4. Zastosowanie klauzuli ochronnej zawartej w rozporządzeniu nr 1829/2003.....	334
6.5.1.5. Zastosowanie klauzuli ochronnej zawartej w dyrektywie 2002/46	341
6.6. Podsumowanie	343
ZAKOŃCZENIE	347
BIBLIOGRAFIA	365
STRESZCZENIE.....	415
SUMMARY	419